

Groot verschil tussen voorjaars- en zomerkuil

Het verschil tussen voorjaars- en zomerkuilen op bedrijven is groot. Dat blijkt uit cijfers van Blgg Oosterbeek. Voorlichters moeten dan ook flink aan het rekenen om de voorjaars- en zomerkuilen goed in elkaar te laten overlopen, zodat de veestapel een goed rantsoen krijgt.

Het gemiddelde ds-gehalte van de zomerkuilen ligt met 452 g/kg op een prima niveau. Ook de energie-waarde is met een gemiddelde van 8,48 VEM per kg ds zonder meer goed te noemen. Door een vertraagde groei in de zomer (vochttekort en stengels in het gras) neemt de verteerbaarheid vaak sterk af. Dit jaar was dat door voldoende regen niet het geval. De verteerbaarheid ligt met 76 procent dan ook duidelijk hoger dan vorig jaar. Ook de conservering van de zomerkuilen verliep naar wens. Het gras bevatte voldoende suiker om een snelle conservering te bewerkstelligen. De pH is goed, waardoor weinig ammoniak is ontstaan. Veel kuilen zullen daardoor stabiel zijn. Tevens is er voldoende suiker overgebleven voor de bacteriën in de koeienpens.

Verschillen op het bedrijf

De zomerkuilen die inmiddels

onderzocht zijn, zullen zich goed laten voeren. Afgezet tegen de voorjaarskuilen mag worden geconcludeerd dat er veel goede kuilen liggen. De verwachting is dat koeien die van die kuilen hebben gevreten, prima melk zullen geven. De gemiddelde voorjaars- en zomerkuil lijken op elkaar. Maar op bedrijfsniveau blijken er grote verschillen te zijn in ds en VEM. Op 70 procent van de bedrijven blijkt

het verschil in ds tussen beide kuilen meer dan 7,5 procent. Daarnaast blijkt dat op bijna 60 procent van de bedrijven er een verschil is in VEM van meer dan 50 VEM/kg ds. De voorlichter moet op deze bedrijven dus flink aan het rekenen om de voorjaars- en zomerkuil in elkaar te laten overlopen voor een goed rantsoen voor het vee.

Bron: Blgg Oosterbeek, tel.: 026 33 46 346

voederwaarde zomerkuilen	Gemiddelde voederwaarde zomerkuilen 2004 - 2001			
	2004	2003	2002	2001
Droge stof (g/kg)	452	554	497	529
VEM (per kg ds)	878	854	862	883
DVE (g/kg ds)	73	77	75	80
OEB (g/kg ds)	39	33	40	41
Ruw eiwit (g/kg ds)	167	169	170	178
Ruwe celstof (g/kg ds)	269	277	268	251
Ruw as (g/kg ds)	104	107	118	109
NH ₃ -fractie (%)	8,6	6,9	8,6	7,4
pH	4,8	5,3	5,1	5,3
VC-OS (%)	75,9	74,2	75,5	76,1
Suiker (g/kg ds)	88	105	83	102
NDF (g/kg ds)	510	535	514	495
ADF (g/kg ds)	292	303	294	280
ADL (g/kg ds)	27	29	27	27

NRS: lactose in melk bepalen

NRS begint in 2005 met onderzoek naar het gehalte lactose in melk. De gedachte is dat dit een maat is voor de diergezondheid. Het meten van de gehalten is al begonnen.

De hoeveelheid lactose in melk is al jaren een onderwerp van discussie. Het lactosegehalte zou een handvat zijn voor de veehouder. Zo zou weinig lactose wijzen op een negatieve energiebalans, verminderde weer-

stand, meer kans op mastitis, een verhoogd celgetal en een verminderde vruchtbaarheid. Verder is het NRS benieuwd of het lactosegehalte erfelijk is en welke factoren van invloed zijn op de spreiding die onder koeien voorkomt. Als blijkt dat de lactose waarde heeft, wil het NRS de meetgegevens omzetten in kengetallen op basis waarvan de veehouder zijn bedrijfsvoering of fokkerij kan aanpassen.

Lekkerder gras houdt koe in de wei

De Animal science group van Wageningen UR gaat op zoek naar methoden van graslandverzorging die het gras in de nazomer en herfst langer smakelijk en fris houden.

Veel boeren, burgers en buitenlui zijn het erover eens dat koeien in de wei horen. Toch houden steeds meer veehouders de melkkoeien het hele jaar op stal. Om de Nederlandse koe in de wei te houden moet beweiding economisch aantrekkelijk zijn. Een nadeel van weidegang is dat

koeien in de nazomer en herfst niet genoeg gras willen vreten. Als koeien niet genoeg gras vreten daalt de melkgift of moet als compensatie meer krachtvoer worden gevoerd. Zowel een lagere melkgift als meer krachtvoer leiden tot een hogere kostprijs. Dat koeien te weinig vreten komt omdat het gras in de nazomer en herfst veel minder smakelijk is en een muffe geur heeft. Dit is een groot probleem in de veenweidegebieden zoals het Groene hart, waar de grond vaak erg vochtig is.

Zandbak opvolger ligboxenstal?

De Animal sciences group van Wageningen UR houdt op de Waiboerhoeve sinds kort koeien in een zandbak. Als dit bevalt, maakt dit stalontwerp kans de ligboxenstal op te volgen.

Aan de ligboxenstal is weinig meer te verbeteren. Hij wordt ervaren als een compromis tussen arbeid, hygiëne en diercomfort, maar het toppunt van diercomfort en hygiëne, zoals een weiland, zal de ligboxenstal nooit worden. In de huidige stallen heeft de koe altijd te maken met veel beton en staal en

de loopvloeren zijn steeds bevuild met mest. ASG is nu begonnen met het testen van zand als stalbodem. De stal bestaat uitsluitend uit een grote zandbak, zonder hekwerken en binnenruimte. Het onderzoek moet uitwijzen of met drainage onder het zand de urine is af te voeren. Door het wegschuiven van de mest die op het zand valt – dat gebeurt nog handmatig – en het wegsluizen van urine via drainage ontstaat een eenvoudige, diervriendelijke, hygiënische rundveestal is de gedachte.

Foto: Axipress

Vergaderkoe

Bedrijfsuitbreiding is nog altijd het advies aan veel melkveehouders. Om uit te komen met de tijd adviseren hun voorlichters niet zelden het maaien en schudden maar over te laten aan de loonwerker, zodat de boer meer tijd heeft voor zijn koeien. Want die leveren hem tenslotte het inkomen. Zelf voel ik me een veeboer. Maar als ik dan de hele dag niks anders meer doe dan tussen de koeien lopen, word ik gek. Op het Lagekostenbedrijf hebben wij gekozen voor de Montbeliarde. Wij hadden te maken met een ruwvoeroverschot. Ook zochten wij een vruchtbaarder ras, dat ook nog eens minder bevattelijk was voor ziekten. Uit een grote reeks rassen kozen wij de Montbeliarde. Vorig jaar juni zijn wij met deze koeien aan de slag gegaan. Het dier is sterk en gemakkelijk. Je ziet de Montbeliarde zo'n dertig dagen eerder tochtig dan de gemiddelde Holsteinkoe. De tocht duurt bovendien lang en valt gewoon niet te missen. Ook kalft dit ras vlot af, hoewel het kalf 50 tot 55 kg weegt.

Volgens zeggen zouden we een taai melkende koe hebben binnengehaald. Daar blijkt niks van. En door haar bevelsheid ligt de slachtwaarde een stuk hoger. De Montbeliarde is een echte koe voor een boer die niet de hele dag in de stal wil rondhangen, maar die er graag iets naast doet. Zoals gras maaien of een bestuursbaan. Met de Montbeliarde moet je er wel tegen kunnen dat zij een paar honderd liter minder melk geeft. Om het quotum vol te krijgen, zijn extra koeien nodig. Dat betekent extra melktijd. En daar ben ik niet rouwig om. De melkput is namelijk een bron van inspiratie voor de melkveehouder. Dan heb je de tijd om een vergadering te overdenken. En na een zware vergadering is het lekker om nog te moeten melken. Je hoofd is daarna leeg en je komt uitgerust thuis.

De trend dat een groep intensieve melkveehouders zal doorgroeien naar honderden melkkoeien per bedrijf is niet te stoppen. Maar dan komt wel grond vrij voor extensievere boeren, met een quotum van 4 tot 6 ton en die naast de koeien tijd willen overhouden voor andere dingen. Voorlichters zouden hierop in moeten spelen en deze melkveeouders moeten adviseren eens te denken over een ander ras.

Roel Witsaer
bedrijfsleider
Lagekostenbedrijf van de
Waiboerhoeve in Lelystad